

[J. S. Foget.]

Skolen ejer, er der Grunde nok til at bygge paa.

Nu kan jeg tænke mig, man vil svare, at man ikke har Raad til det. Men er dette Tilfældet, har man ikke Penge til at oprette et tredje Kostgymnasium, saa maa man med fuld Ret, mener jeg, kunne kræve, at det ene af de sjællandske lukkes, og at man benytter dette storstiledede Tilbud til at oprette et jysk Kostgymnasium. Jeg henstiller meget indtrængende til Undervisningsministeren at efterkomme dette jyske Ønske og efterkomme det snarest. Her er en Lejlighed til at gøre en Uret god, som næppe saa let gentager sig.

Jensen (Horsebæk): De fynske Husmandsforeninger har med Støtte fra privat Side sidste Aar paabegyndt et Forsøg med Dyrkning af Tobak til Anvendelse i Tobaksindustrien. Dette Forsøg er nu saa langt fremme, at man kan sige, der er betydelige Muligheder for, at der kan avles og fremstilles en Vare, der tilfredsstiller de Fordringer, som Tobaksfabrikanterne maa stille med Hensyn til Kvaliteten. Der er ovre ved Brænderup paa Vestfyn opført en stor Tørrelade, der kan aftage Avlen fra et dyrket Areal paa ca. 10 ha, hvilket er det Areal, der i Aar forsøgsvis dyrkes. Der er tillige lejet en egnet Bygning med Centralvarme, hvori Fermenteringen kan foregaa, og paa en Cigarfabrik i Svendborg er der af den avlede Tobak fremstillet Cerutter, som er blevet bedømt af en kyndig Dommerkomité.

Disse Dommere fik udleveret hver to nummerede Cerutter, en af dansk avlet Tobak med dansk Dæksblad, en af indført Tobak med Java-Dæksblad. Dommerne var i høj Grad uenige, idet lidt over Halvdelen erklærede, at den danske Cerut var den bedste, medens ca. Halvdelen erklærede Java-Cerutten for den bedste. Dommernes Angivelser af, hvad der var dansk og hvad der var indført Tobak, var ligeledes meget delte, og man maa herudfra formode, at Kvaliteten af den avlede Tobak er tilfredsstillende.

Men Forsøget skal fortsættes næste Aar, for at de indvundne Erfaringer yderligere kan udnyttes. Fra de fynske Husmandsforeningers Side lægger man meget stor Vægt paa dette Forsøg, idet Tobaksavlens, saafremt den lykkes, vil faa stor økonomisk Betydning for Husmandsbrugene og da særlig for de smaa Husmandsbrug, der for Øjeblikket er meget vanskeligt stillede paa Grund af Produktionsindskrænkningen med Hensyn til Svineavl, ligesom de høje Korn-

priser virker forringende paa disse Landbrugs Økonomi.

Ved Gennemførelsen af Forsøget er der fra Finansministeriet givet Tilsagn om Fritagelse for Afgifter, medens Husmandsforeningerne sammen med en privat Mand, der nærer Interesse for Sagen, har stillet indtil 25 000 Kr. til Raadighed for indeværende Aar. Der er saaledes ikke fra Staten ydet særlig Støtte til dette Formaal. Nu er det, jeg paa Husmandsforeningernes Vegne retter en Henvendelse til den højtærede Landbrugsminister, om der ikke kan være Mulighed for enten ved en Bevilling paa Finansloven eller paa anden Maade at yde økonomisk Støtte eller Garanti til Fuldførelse og Afslutning af dette Forsøg. Der er ogsaa Anledning til at henlede det nedsatte Raastofudvalgs Opmærksomhed paa Sagen.

Jeg nærer ikke Tvivl om, at den Opgave, her er taget op, vil faa betydelige Resultater at notere, særlig for Husmandsbruget. Det vil maaske blive nødvendigt ved Valutatildeling til Tobaksindustrien at forlange Iblanding af visse Procentdele danskavlet Tobak. Men Tobaksfabrikanterne har Krav paa en Kvalitet, der staar paa Højde med de almindeligt indførte Sorter. Derfor vil man ved Gennemførelsen af dette Forsøg føre Bevis for, at der her i Landet kan fremstilles en Raavare, der kan tilfredsstille alle rimelige Fordringer. Nu beder jeg paa Husmandsforeningernes Vegne om Bistand og Interesse fra Regeringen til Gennemførelse af Opgaven. Jeg synes ikke, man kan forlange, at enkelte interesserede skal bære hele Udgiften og Risikoen ved et saadant Forsøg af almen Interesse.

Fra forskellig Side her i Salen er fremdraget Forholdet mellem Arbejder og Bonde, og der er fremført Ønske om Samarbejde imellem disse to meget betydende Faktorer inden for dansk Erhvervsliv. Jeg tror, der er betydelige Muligheder til Stede for et saadant Samarbejde, selv om Partiet Venstre paa sit Delegeretmøde har afvist Tanken, for dette Parti repræsenterer nemlig ikke den danske Bonde. Venstre repræsenterer højst den Del af Bondestanden, der føler sig paa Linie med de Udtalelser, Formanden for de jyske Landboforeninger fremsatte paa disses Sendemandsmøde i Aarhus, Udtalelser, som en betydelig Del af danske Bønder meget beklager. Jeg er helt enig i den Karakteristik, mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, ved en tidligere Lejlighed har givet af denne Tale.

Det er min Opfattelse, at Samling og Samarbejde imellem Arbejder og Bonde